

ПРОТОКОЛ № 85
от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка
на Гражданския съвет към ВСС, проведено на 30.09.2022 г.

Днес, 30 септември 2022 г., петък, от 9:30 ч. в Пресцентъра на ВСС в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагъзова – съпредседател на Гражданския съвет от НПО, председател на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Светла Дерменджиева – представител на Асоциация „ФОРУМ”, упълномощена за днешното заседание да представлява Асоциацията на държавните съдебни изпълнители;

Г-н Тодор Балабанов – представител на Асоциация „ФОРУМ”, упълномощен за днешното заседание да представлява Съюза на юристите в България;

Г-жа Невена Иванова – представител на Сдружение „За независима съдебна власт“, онлайн;

Г-жа Ралица Първанова – член на УС на Асоциацията на прокурорите в България, онлайн;

Г-жа Павлина Желязкова – представител на Българската асоциация на вещите лица и експертите;

Г-жа Десислава Михайлова – председател на Българската асоциация на съдиите по вписванията;

Г-жа Пенка Велинова – председател на Българската съдийска асоциация /9:49 ч./;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България;

Г-н Александър Николов – председател на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Г-жа Богдана Лазарова – председател на сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“, упълномощена за днешното заседание да представлява Центъра за приложно-правни изследвания и практики;

Адв. Емил Георгиев – председател на Обединението на свободните адвокати;
Адв. Иванка Георгиева – член на УС на Обединението на свободните адвокати;

Г-жа Величка Томова – председател на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Ева Марчева – представител на сдружение „Съдебно-счетоводни експерти в Република България“, онлайн;

Г-жа Емилия Николова – председател на УС на Съюза на съдебните заседатели в България;

Със становище по темите от дневния ред участват:

Г-н Георги Георгиев – представляващ Камарата на независимите оценители в България;

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-ца Тони Виткова – експерт на ГС към ВСС, главен експерт в сектор „Връзки с обществеността“, онлайн;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, главен специалист в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Избор на съпредседател на ГС към ВСС от страна на гражданските и професионални неправителствени организации за нов едногодишен мандат 2022/2023 г.

Точка, внесена в изпълнение на Правилата за действие на ГС към ВСС

2. Обсъждане на проект на Закон за Сметната палата (ЗСП) от “Сдружение на одиторите в публичния сектор - СОПС”

Вносител и докладчик: Величка Томова, председател на УС, СОПС

3. Обсъждане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, с който се цели осигуряване на възможност за безпроблемна работа в правораздавателната система в процеса на въвеждане на реално и пълноценно електронно правосъдие

<https://www.justice.government.bg/api/part/GetBlob?hash=67AB646A8559563A9DF5DE7FCC9D0C3D>

Вносител и докладчик: Емил Георгиев, председател на УС, СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“

4. Обсъждане на допълнение в Кодекса за етично поведение на българския магистрат, респективно и в Етичния кодекс на съдебните служители

Вносител и докладчик: Христо Колев, член на УС, Камара на следователите в България

5. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добър ден на всички! Да видим кои организации са тук. Невена Иванова, коя организация представлявате?

НЕВЕНА ИВАНОВА: Представям Сдружение “За независима съдебна власт”.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, благодаря. Тук сме: Асоциация „ФОРУМ“, АБАС има ли представител или упълномощен – не, АДСИ е упълномощила Светла Дерменджиева, АПБ е тук, АИСО е тук, БАВЛЕК – тук на място, БАСВ – в момента ги няма, БСА – още не, КНОБ участват с писмено становище, КСЛБ са присъствено в залата, Сдружение “За независима съдебна власт“ са онлайн, от Клуб – Журналисти срещу корупцията не виждам никой нито онлайн, нито присъствено, ОСА са тук с двама представители, САОСВ – не виждам представител, СОПС – тук е председателя, СССЕРБ – Ева Марчева е онлайн, ЦППИП е упълномощил Богдана Лазарова, СМЮ – в момента ги няма, в началото на заседанието, ССЗБ е тук и СЮБ упълномощават Тодор Балабанов да гласува от тяхно име.

/Десислава Михайлова се включва онлайн в заседанието./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: По т. 1 от дневния ред – избор на съпредседател на ГС към ВСС от страна на гражданските и професионалните организации за нов едногодишен мандат, това е точка, която е задължителна за днешното заседание, тъй като моя мандат изтича утре. Това го правим през всеки м. септември, точката е придружена с доклад, който е за сведение, за дейността на ГС към ВСС за последните 12 месеца. Цикълът, на който ние работим, е септември – септември. Така отчитаме нашата едногодишна дейност. Аз, от името на Асоциация „ФОРУМ“ поставям нашата кандидатура за нов едногодишен мандат за съпредседател от страна на гражданските и професионални организации. В хода на това заседание всеки от вас, всяка организация, може в момента да постави своята кандидатура.

Не са постъпили писмени такива. Има изискване, че участват всички в избора, с изключение на тези, които изрично са заявили, че не искат да участват – така е по Правилата. В хода на годините тази точка остана така – с едногодишен мандат. По принцип съм искала това да бъде, струва ми се много кратък едногодишен мандат – да не се прави всяка година едно и също, но не ми се е искало аз да предлагам да се увеличи мандата на съпредседателя, независимо дали съм аз или някой друг, за да не се налага всяка година да правим едно и също. Но това можем да го направим, като изменим Правилата.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Това щях да кажа – като се появи необходимост за изменение на Правилата, едновременно с това да обсъдиме въпроса с мандата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Тази година беше много интензивна от гледна точка на теми, които бяха актуални в област „Правосъдие“ и не ни остана време да се занимаваме със себе си и организационни въпроси.

Да, г-жо Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, нека всички да помислят дали имат предложения по т. 1.

Искам само да обърна внимание на доклада. Той е информативен, но той е част от, всъщност той отразява нашата реална дейност и искам да кажа, както беше 2021 г., пък и 2022 г., по-голямата част от времето с ковид мерките и затрудненията, с това, че не са се разглеждали усилено много неща в Парламента. Лично аз отчитам, че ГС към ВСС за пореден път, първо през цялото време е работил напълно активно, след това – по теми, които са изключително важни за обществото, като цяло и съответно – считам, че няма маловажни теми за обществото, но считам, че тези, които са разглеждани, особено в края на 2021 г. и до този момент – 2022 г., са от изключително сериозна важност с активността, която проявихме и за промените в законодателството, и за бъдещи такива, и предложенията, и по отношение на бюджетите, и по отношение, давам пример с Агенцията по вписванията, където веднага се включихме – имаше моментален резултат. Така, че с две думи, защото всички сте участвали и знаете, съвсем накратко припомням, че периода 2021 г. от 1 октомври към момента – 2022 г., е една от наистина активните и ползотворни години за ГС към ВСС.

Благодаря на г-жа Карагъзова и, разбира се на Валя Димитрова, защото всяко едно нещо ако не се администрира, то просто не се случва. Благодаря още веднъж.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Има ли някой още нещо да каже или да преминем към гласуване – да, г-жо Лазарова, заповядайте.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Бих искала да кажа, от името на АИСО и ЦППИП, които са ме упълномощили, няма да издигаме кандидатури.

Бих искала да кажа моите съображения защо Карагъзова е хубаво да остане, независимо дали е единствен кандидат или не. Защото тя успя да удържи позициите на ВСС в един дълъг период, в който буквално имаше гласове от ВСС да бъдем закрити като ненужна структура. И през цялото това време да удържи тия позиции, при положение, че нямаше дълго време съпредседател от страна на ВСС – това е изключително трудно като, как да кажа, не процедура – думата не е точна, и да ни има, и да можем да обсъждаме тия важни неща, с които се занимаваме. Затова моето предложение е Мария да си седи на мястото, колкото и да ѝ е мъчно, това е предложението.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, не ми е мъчно. Аз вече придобих една инерция. Благодаря за доверието.

ХРИСТО КОЛЕВ: Това е от голямо значение.

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: Също подкрепям това становище и смятам, че трябва по този начин да се подходи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря ви много. Всяка година е различно, защото се случват съвсем нови неща. Сега сме изправени пред безпрецедентния факт възможността да няма ВСС, защото техния мандат изтича на 2-ри. Има решение за ИВСС.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Има решение на Конституционния съд (КС), което трябва да се прочете. Но решението на КС е в смисъл, че органите остават да действат след изтичане на мандата, трябва да се види как точно е формулирано това.

/Говорят едновременно по Решение № 12/27.09.2022 г. на КС. Александър Николов влиза в залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: През този ми мандат съдебната власт беше с най-актуалните теми в Парламента. Ние бяхме постоянно актуални с всички законопроекти, които касаеха ЗСВ, включително за европрокурорите, включително за Европейската заповед за арест (ЕЗА), въобще по всички законопроекти се опитвахме да сме активни, да имаме становище, както и по делата на КС, които касаеха ВСС и съдебната власт.

В началото на мандата ми – м. октомври, се наложи да разгледаме изключването на организация, която, затормозяваше комуникационно и организационно работата и мисля, че отърсвайки се от постоянните въпрос, свързани с някакви технически въпроси по работата на ГС към ВСС, ние се фокусирахме по същество по експертизата на всеки от нас в своята област и заработихме по същество по теми, свързани със съдебната власт. За това нещо ми беше заведено дело в СРС, че съм предложила за изключване тази организация. На 19 септември всички обвинения отпаднаха в съда по това дело срещу мен. Беше направен опит да се заведе и гражданско дело за 1,50 лв., но то не се случи.

Някой друг да иска да каже нещо?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Аз искам да кажа от името на БАВЛЕК. Тъй като тази година става юбилей от създаването на ГС към ВСС, предлагам ви, по повод казаното токущо от г-жа Карагъзова, да направим заседание в друга обстановка, ако искате да го отбележим по някакъв начин. Вече за дата и място може да се говори допълнително.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Предлагам, по-скоро да не вземат пак противоепидемични мерки.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Хипотетично е да няма ВСС, както хипотетично е да продължи сегашния състав на ВСС, хипотетично възможно е и да има нов състав на ВСС.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Говоря за нашата организация.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това ще зависи, защото може да го направим съвместно с новия ВСС или сегашния.

/Говорят едновременно./

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Смея да вметна, че тук до 1-2 седмици ще стане ясно ще има ли парламент или не, ще има ли шанс за нов ВСС или няма да има и ще си направим сметката кога и как да го организираме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ВСС, както знаете, се избира с конституционно мнозинство, с 2/3 от парламента, което е много трудно.

Добре, да преминем към гласуване на акт на ГС към ВСС - за кандидатурата на Асоциация „ФОРУМ“ за нов едногодишен мандат, със следния текст:

„След проведена дискусия,

Гражданският съвет към ВСС взе следното решение:

Преизбира за нов мандат (седми) от една година г-жа Мария Карагъзова, председател на УС на НПО Асоциация „ФОРУМ“, член на Гражданския съвет, за съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна НПО.

Мандатът започва да тече от 1 октомври 2022 г. и приключва на 30 септември 2023 г.

Актът да бъде предоставен в заседание на Пленума на ВСС, за сведение.“

Асоциация „ФОРУМ“ – Светла Дерменджиева?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АДСИ?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Категорично „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АИСО?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАВЛЕК?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАСВ?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: Категорично „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БСА – не участват. КНОБ казват, че не гласуват по тази точка. КСЛБ – Христо Колев?

ХРИСТО КОЛЕВ: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: САОСВ – Сашо Николов?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да, категорично.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Клуб – Журналисти срещу корупцията не участват. ОСА?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Подкрепяме ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СОПС?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, покрепяме ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СССЕРБ – Ева Марчева?

ЕВА МАРЧЕВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ЦППИП чрез Богдана Лазарова?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СМЮ не участват. ССЗБ?

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. И СЮБ – колега Балабанов?

ТОДОР БАЛАБАНОВ: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Резултатът от гласуването е:

Гласуване: „за“ – 15 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Имаме инерция, която не трябва да се губи по-нататък. Благодаря за подкрепата от администрацията на ВСС, в момента тя е много важна за нас, защото ГС към ВСС без ВСС губи своята легитимност до известна степен и своята видимост. Много е важен за нас сайта, че се актуализира и че вече сме видими. Много хора си казват – вие сега се активирахте. Не, ние не сме спирали. Надявам се г-н Иванов – той ще продължи мандата си до съществуването на сегашния състав.

Някой от онлайн участващите да има нещо да каже – не виждам. С 15 гласа „за“ Асоциация „ФОРУМ“ продължава още една година да съпредседателства ГС към ВСС. Продължаваме с т. 2 от дневния ред.

/Пенка Велинова влиза в залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Обсъждане на Проект на Закон за Сметната палата. Величка Томова – председател на СОПС, изпрати много подробни мотиви към законопроекта, много професионално разработени.

Вие се включихте още в първото заседание, в което бяхте избрани за член на ГС към ВСС – приветствам тази активност. За нас най-важно е сега да кажете защо считате, че трябва да има изменение и допълнение на закона, кое налага това.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Благодаря. Действително, постаряхме се да бъде подробни и да ви запознаем предварително с най-важните неща, които налагат промяна в Закона за Сметната палата. Считаме, че за развитието на външния одит в публичния сектор, както и за вътрешния, нашето сдружение, като сдружение на професионалисти, най-добре би могло да каже какво е състоянието и защо се налага да се премине към изцяло нов закон за Сметната палата, а не към промени на сега действащия закон.

Тъй като предложенията, които правим, са много и съществени, поради тази причина преминахме към изработване изцяло на нов Проект на Закон за Сметната палата. Както ви е известно, Сметната палата проверява независимо дали публичните средства се използват ефективно, ефикасно и икономично, като и дали разходването на публичните средства и събирането на приходи се извършва в съответствие с приложимите правила. Тя подпомага парламентарния контрол на Правителството с обосновани факти, обективни и безпристрастни одитни доклади, като по този начин допринася за подобряване на политиките, програмите, дейността на публичната администрация и управлението на

финансите на държавата. Спомага за изграждане на доверието на гражданите в принципа на контрол и противодействие, прилагано в нашето общество и допринася за развитието на правилно функционираща демокрация.

В Проекта нашето намерение е ясно и изчерпателно да уредим ключови въпроси, свързани с финансовата независимост на Сметната палата, най-вече, статута на одиторите, методологията на финансовия одит и другите видове одити в Сметната палата, съобразно прилагането на международните стандарти на върховните одитни институции. Предлагаме реформа в организацията и структурата на Сметната палата. Предложенията се базират на експертния опит и квалификация на членовете на Сдружението и добрите европейски практики, които са предоставени на Сметната палата отдавна, но имаше известен период, когато се прилагаха успешно – до 2011 г., след което последните 12 години Палатата претърпя три кардинални законодателни промени, три закона – 2010 г., 2014 г. и 2015 г, са приемани, съответно отменени, с цел предсрочно прекратяване мандатите на ръководните органи на институцията в съответствие с политическата конюнктура и според моментната воля и интереси на поредното мнозинство в поредното Народно събрание, и без да е взето мнението на професионалната общност. В резултат институцията е силно повлияна от промените в изпълнителната власт, което е в пълно противоречие с международните стандарти на върховните одитни институции.

Най-важното, което спъва работата на Сметна палата – отнета е финансовата независимост на Сметната палата, поради което външния независим одит е недостатъчно ефективен, препоръките не са актуални – дават се в повечето случаи най-рано 2 години след извършване на одита, Народното събрание и другите потребители на информацията не получават навреме достоверна информация за харченето на обществения ресурс. Липсва приемственост в ръководството от първата Сметна палата след възраждането ѝ, съпроводено със смяна на подхода на извършване на одитите – от функционален подход с промяната в Закона за Сметната палата от 2015 г. се премина към подход на организация по видове одити, който води до разпиляване на времеви и човешки ресурс.

Сега действащата правна рамка, в т. ч. Закон за Сметната палата и Методологията, няма въведен адекватен механизъм, който да дава разумна уреност, че докладването на резултатите от одитната дейност на Сметната палата е независимо, обективно, пълно и своевременно. Финансовият одит не се извършва съобразно стандартите на ИНТОСАЙ */Международна организация на върховните одитни институции/*, при финансовия одит не е взето под внимание обстоятелството, че това е одит на публични средства, а той е регламентиран съобразно извършването в реалния сектор. Това е регламентирано в чл. 54, ал. 1 от сега действащия Закон за Сметната палата.

Изразява се становище върху Годишния финансов отчет без да е извършен одит за съответствие. Международната рамка за оценка на управлението на публичните финанси

приоритетно определя, че финансовите отчети, включително приходи, разходи, активи и пасиви на всички централни държавни органи, трябва да се обективират за последните три завършени години. Финансовите одити трябва да обхващат всички значими, съществени проблеми, системи и контрол на рискове при управлението на публичните средства. Следователно при финансовия одит в публичния сектор, за разлика от този в частния сектор, не е достатъчно да се даде независимо одитно мнение с разумна степен на сигурност дали Годишния финансов отчет за година на бюджетната организация е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане, каквато е настоящата практика в Сметна палата.

Често се сменя подхода при извършване на външния одит и текучеството в одиторския състав на Сметната палата води до негативни ефекти по отношение професионализма и кадровия капацитет, което съответно води до намаляване ползата за потребителите от работата на Сметна палата – Народно събрание, гражданите и всички останали потребители. Одиторите в Сметна палата са силно демотивирани, основно поради ниското възнаграждение в сравнение с множество от одитираните организации. В резултат е налице трайна тенденция за текучество и невъзможност Сметната палата да привлече, задържи и развие професионално одиторите. Това води до влошаване качеството на одитната дейност, респективно на съществеността, надежността и на резултатите от нея за гражданите и Народното събрание. Сливането и превръщането на отделенията в дирекции и обратно, съпроводено с драстично намаляване на одиторския състав до санитарния минимум за сметка на общата администрация в Сметната палата и превръщането на одиторите в служители доведе до срыв в авторитета и независимостта им. Въвеждането на механизъм, даващ възможност за прикрито цензуриране, не осигурява условия за независимо и обективно, пълно и своевременно докладване от одиторите.

Като се има предвид горепосочените мотиви, правим конкретни предложения, които са насочени към спазване стандартите на ИНТОСАЙ и международно признатите одитни стандарти при съобразяване с водещите европейски практики за външен независим одит в публичния сектор. Голяма част от нашите предложения са дадени като препоръки на Сметната палата при извършена външна партньорска оценка от 2006 г. от СИГМА ОР – организацията за подкрепа за подобряване на държавното и стопанско управление и при няколко двустранни проекта на Сметната палата с Нидерландската сметна палата, сметните палати на Великобритания, Германия, Испания и други, но не са намерили реализация до сега.

Основната причина – първата и най-важна причина, която налага промяна в Закона за Сметната палата, е във връзка с осигуряване на финансовата независимост на Сметната палата. В тази връзка предлагаме множество промени в Закона за публичните финанси (ЗПФ). Промените сме ги представили в § 9 от Преходните и заключителни разпоредби на

Проекта на Закон за Сметната палата и представляват допълнения, изменения, създаване на текст в член – подробно са изброени в мотивите ни.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, не подробно. Важно е основното до тук – независимостта е накърнена, демотивация на хората.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да. Приемането на бюджета на Сметната палата се влияе, зависи от министъра на финансите. В сега действащия закон Сметната палата е предвидила, че бюджетът на Сметната палата е самостоятелна част от държавния бюджет, но в противоречие с тази норма в чл. 42 от ЗПФ е посочено, че самостоятелен бюджет имат Народното събрание и съдебната власт, като Сметната палата не е включена в органите със самостоятелни бюджети. От това следва, че проектите ѝ на бюджети могат да бъдат връщани от министъра на финансите на основание чл. 70 от ЗПФ, съответно разходните тавани в рамките, на които следва да се разработят проектите на бюджета на институцията, не са препоръчителни, а са задължителни. Нещо повече – Сметната палата не е изключена от приложното поле на дискриминационната власт на министъра на финансите да прилага мерките по чл. 107 от ЗПФ.

И във връзка с всички тези ограничения, ние правим конкретни предложения. Практиката до 2011 г. е била съвсем различна. Сметната палата е имала финансова независимост и наравно с Народното събрание, съдебната власт е представляла, разработвала, разходвала своя бюджет. Осигуряването на финансовата независимост се обвързва в закона със задължения Сметната палата периодично да предоставя своята работа за обективен преглед, както изискват международните стандарти. Задължение на Сметната палата е да представи в Народното събрание анализи, разчети, с които да докаже добавената стойност в приложения Проект на Годишен бюджет.

Това е най-важното предложение на нашето сдружение, касаещо финансовата независимост на Сметната палата. Второ по важност е по отношение статута на одиторите в Сметна палата. Считаме, че правомощията на одиторите, във връзка с независимостта им при докладването, са намалени във връзка с докладването. По този въпрос са намалели, значително са съкратени звената за докладване, което ще допринесе за по-голямата независимост и по-бързо приемането на докладите. Одиторите, предлагаме в законопроекта, да са органи на Сметна палата, а не, както сега е регламентирано, служители – това е предложено в чл. 21, ал. 3 от Проекта. Във връзка с независимостта на одиторите, предлагаме основната заплата да се формира като процент от заплатата на член на Сметната палата. По този начин ще има публичност и няма да зависи от скрити фактори за определянето ѝ, като се има предвид, че одиторската професия е по-специална. Тя изисква по-специални знания и това е важен фактор. Също така одиторите следва да докладват независимо, обективно и по този начин, след регламентиране на заплатата в закона, ще се даде по-голяма свобода и ще могат да извършват своята работа по-ефективно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-жо Томова, много е детайлен доклада ви. Предоставен е една седмица по-рано на всички. Моля да се концентрирате върху основните акценти, по основните точки – например т. 4. Избройте ги.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Предаваме организационна структура. По отношение на одитната дейност, методологията на одита, нещо много важно, което предлагаме, това е финансовия одит да се извършва съгласно стандартите на ИНТОСАЙ, като първо се извърши одит за съответствие на финансовото управление с приложимата правна рамка, а не както до сега – финансовия одит в повечето случаи преминава в одит на финансовия отчет чисто счетоводно, докато международните стандарти изискват първоначално да се даде оценка на финансовото управление и на управленския контрол – вътрешния одит в институцията, която се проверява, след което да се премине към одит на Годишния финансов отчет. Това смятаме, че е много важен въпрос, който е пренебрегнат в сега действащия закон.

По отношение на организационната структура правим нови съществени промени. Намаляваме броя на Сметната палата – предлагаме двама члена с цел да е по-оперативна работата. Отдано Сметната палата да се занимава само с докладите, като оперативната дейност е сведена до ниво директор на дирекция. По този начин въвеждаме и нови длъжности, една от които и много важна – ръководител - одити, в него ще бъде съсредоточена основната работа по организирането, планирането, извършването и докладването на одита.

Действително много подробно сме посочили, продължаваме да работим – това е един първи, по-краен вариант, дори сега, като преглеждам нещата, намирам и технически грешки – моля да бъда извинена.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Вие как оценявате, дали е реалистично да се случи в Парламента!?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Надяваме се на чудо, може би. */Вълнение в залата/*. Някои от предложенията са доста авангардни, но като се има предвид, че са предложени преди повече от 20 години от водещи експерти, надяваме се, че е дошъл момента да се приемат някои – може би не всички, но.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото вие предлагате цял нов закон.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Николов, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Искам да ви поздравя за детайлния и обстоен анализ, изцяло мотивиран – говоря за предложението. Аз бих ви посъветвал, в зависимост от ситуацията, която ще се случи и ако се сформира Народно събрание, дали вие, като инициатор, или под егидата на ГС към ВСС, да направите едно обсъждане в рамките на Парламента, в някоя от залите, като предварително изпратите материалите и поканите

експертите, които касаят финансовата част на всяка една от парламентарните групи, бюджетна комисия.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Не само бюджетна, но и от правна да има специалисти.

АЛЕКСАНДЪР АНГЕЛОВ: Да, говоря общо, широко обсъждане и мисля, че тогава би се получил един дебат, и малко или много някои от тях биха припознали идеите, които сте изложили, защото считам, че те са работещи в крайна сметка, те са за доброто.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Аз благодаря много за предложението. Надявам се и да ни подкрепите.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Ще ви подкрепим. Да.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: В продължение изказването на г-н Николов, искам само да кажа, също като препоръка, освен, че имам един въпрос, но продължавам мисълта – когато защитавате мотивите, акцента би следвало малко да бъде по-разширен по отношение ползите за кого. Защото така, като ви слуша човек, излиза, че се интересувате само от дейността и ползата – конкретно защитавате труда на одиторите. На мен това ми е ясно само, че не трябва толкова да ви личи. Проліча много и от тази гледна точка трябва да има ефекта за действието, представянето на цялостната дейност на Сметната палата, както и ползата за обществото. Това първо.

Второ. В оперативен порядък, защото това – няма да ви давам примери, вие сте достатъчно интелигентни, но да помислите, защото едно нещо може да бъде защитавано малко по-широко.

Сега по-професионално да Ви задам въпрос, защото това е важно. По отношение на международните одиторски стандарти – ясно е, но задавам въпроса, тъй като и вие не сте го изчели, пък може в закона да бъде залегнало само съобразяване и прилагане на една методология, където вече методологиите могат да бъдат разширени, обяснени в подробности. Контролният ми въпрос е следния – всяко едно законодателство в една страна си има своите особености. В случая говорим за създаване на документация, знаете, че счетоводните документи, съгласно Закона за счетоводството, да не говорим за ЗЗД */Закон за задълженията и договорите/*, защото аз много пъти съм казвала, просто припомням, защото съм финансист, че счетоводството е проста работа – зад него стоят документи, имаш дебит-кредит, тази работа е проста.

Мисълта ми е, дали сте обърнали внимание за това нашата нормативна уредба, която предполага определена група от задължителни първични документи – договори и всякакви останали, и много други, дали международните одиторски стандарти хармонизират и са приложими към нашите? Защото ако една публична структура най-съвестно си събира документацията, съхранява я, представя я в надлежен вид и отговаря тя на нашата нормативно уредба, дали в международните одиторски стандарти има нещо, което по-малко

и има ли неща, които се изискват, обаче в България не са приложими затова, защото ги няма в нормативната уредба.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Международните одиторски стандарти касаят пряко одитната дейност. Иначе...

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Но вие обективирате документи в реални ситуации.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да. Касаят организацията и извършването на одитната дейност.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, да.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Така Сметната палата до 2011 г. работеше по този начин, който предлагаме сега.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не ми отговорихте на въпроса.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Не касае първичното законодателство в страната или по отношение.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, но в методологията, ако се казва, че първа точка е да се съберат следни документи или група документи, а пък те не съществуват, защото те не се създават в България, това е въпрос, как ще отговорите на международната методология?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Международната методология, тази на ИНТОСАЙ, касае методологията на одита. Не касае.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Алгоритъмът, може би.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да. Не касае методологията на счетоводството.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мисърта ми е, че обръща внимание, че някъде нещичко има, пък и защита за вас. Може да помислите за някакъв член в закона, който да препраща към наша методология, която да е хармонизирана и да отговаря, тъй като по някой път може да ви се наложи, говоря чисто оперативно, като одитори да имате необходимост по заверки и на вътрешните адресати. Оставете си една „вратичка“, помислете и за този момент.

Благодаря ви, аз ви подкрепям – това е страхотен труд, това е изключително полезно и важно, и с тази първична препоръка нека гледаме ползата за всички.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, друг коментар по т. 2 – не виждам.

Г-жо Томова, като текст на акт, какъв предлагате – подкрепя, предлага, прави препоръка към?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: То се съдържа в писмото, което съм подготвила до НС. ГС към ВСС, след като изслуша представения Проект за Закон за Сметната палата, мотивите към него и организационната структура, предлага за разглеждане на.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Предлага за внасяне в правната и бюджетната комисии на НС.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, и до ВСС, и МП изготвения законопроект, като подкрепя отправените предложения, отнасящи се до финансовата независимост на Сметната палата, до статута на одиторите.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Това е изброено в мотивите.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Ако позволите, да допълним – възлага и организирането на обсъждане с двете комисии.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Внасяне – първа точка, второ – организиране на обсъждане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ние представяме на правната и бюджетната комисии на НС в цялост така, както е предложено от вносителя, тъй като тук няма кой да ви цензурира по-добре по тази тема. И ако вече в самия Парламент се състои и те имат интерес към тази тема, ние ще направим едно широко обсъждане с всички заинтересовани страни, включително и със законодателя.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: А не е ли по-добре да го пренесем с това така, както предлага г-н Николов, т. е. да не чакаме да имат интерес, а да предложим, нашето решение да е внесено и после да имаме среща.

/Говорят едновременно./

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „Като ГС към ВСС има готовност за широко представяне.“

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: „Да инициираме.“

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Да инициираме“ – ние да инициираме широко обществено обсъждане с участието и на законодателя. Значи – подкрепяме вашето становище в неговата цялост – мотивите и предложенията; след което го предоставяме на бъдещия Парламент, след което поемаме ангажимент да инициираме ние, по наша инициатива, а не по инициатива на правната комисия и бюджетната на НС, обществено обсъждане.

Колеги, гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„След представяне на доклада и проведена дискусия, Гражданският съвет към ВСС изразява своята подкрепа по финансовите мотиви, представени в доклада, като има готовност да инициира обществено обсъждане по темата с участието на представители на всички заинтересовани страни и отправя покана за участие към Народното събрание на Р България и Министерство на правосъдието.

Актът, ведно с доклада от председателя на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор, да се предостави на Народното събрание на Р България и Министерство на правосъдието, по компетентност.

Актът, ведно с доклада по темата, да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.“

Гласуване: „за“ – 17 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Благодаря много на всички. Надявам си и за в бъдеще да ни помагате, тъй като ние сме предимно икономисти и предполагам, че от правна гледна точка има какво да се желае. Ние продължаваме да работим.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Вие сами трябва да си помогнете, после ние.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: И вие да помагате на останалите.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, да.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Г-жо Карагъзова, тъй като ми се налага тръгвам, да преупълномощя някои, например вие, от Асоциация „ФОРУМ“, да ви упълномощя от името на двете организации.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Асоциация „ФОРУМ“ е упълномощена от две организации вече. Някой друг може ли, колеги, от тези, които са тук.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Някои ще остане ли до края? Г-жо Първанова, упълномощавам Вас от името на двете организации да гласувате.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Да, благодаря за доверието.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Благодаря. Довиждане и леко заседание.

/Богдана Лазарова напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За гласуванията до сега, г-жо Иванова – Сдружение „За независима съдебна власт“, чувате ли ме, по т. 1 също ли гласувахте със „за“?

НЕВЕНА ИВАНОВА: Да. По т. 1 също гласуваме подкрепяме. Извинявам се, но на моменти връзката с Интернета не е добра. Беше ми неудобно да се намеся, когато вървеше гласуването. Подкрепяме и т. 2.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, в тази зала малко по-трудно се случват технически нещата.

Добре, преминаваме към т. 3 – обсъждане на Проект на ЗИД за ЗСВ, с който се цели осигуряване на възможност за безпроблемна работа в правораздавателната система в процеса на въвеждане на реално и пълноценно електронно правосъдие.

<https://www.justice.government.bg/api/part/GetBlob?hash=67AB646A8559563A9DF5DE7FCC9D0C3D>

Една изключително важна тема, внесена и докладвана сега от Обединение на свободните адвокати, които са я заложили в Годишния ни план. Г-н Георгиев ще я представи – председател на УС на ОСА.

/Емил Георгиев представя темата с презентация./

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Благодаря ви много за предоставената възможност. Искам в самото начало да се извиня, че късничко – едва вчера изпратихме конкретния текст на нашето становище. Просто ни отне малко повече време да го съставим, тъй като се наложи да преглеждаме не само конкретния Проект за ЗИД на ЗСВ, а и предходните такива, които бяха правени и които не достигнаха до никъде.

Считаме темата за изключително важна, разбира се не само за адвокатурата, но и за съдебната власт, за органите на съдебната власт и всъщност последни, но в никакъв случай не по значение, гражданите и юридическите лица, тъй като нашето впечатление, като гражданска организация, от политическата дискусия, свързана с електронизирането на правосъдието е, че там има широка подкрепа около разбирането, че електронизирането на правосъдието е към момента една от най-адекватните стъпки за подобряване достъпа до правосъдие като такова. Това беше и много ясно заявено в дискусията, за съжаление прекъсната и стигнала до никъде, свързана със съдебната карта на България, където нашето становище например, като ОСА, беше, че закриването на районни съдилища и преобразуването им в териториални отделения, като същото важи и за прокуратурата, трябва да бъде пряко обвързано с подобряване на възможностите за осъществяване на процесуални действия по електронен път.

Аз не мога да избягам от битийността си на адвокат и много е вероятно това становище, което ще представя, да ви се стори в някаква степен адвокато-центрично, но адвокатите не сме самодостатъчни и ние съществуваме заради клиентите, заради страните. Без тях ние нямаме никаква роля така, че молбата ни е гледайте го и пречупвайте го, моля, през позицията на страните по делата, независимо в какво процесуално качество. Считаме, че целите, които са заложили в този законопроект, са много амбициозни, но едва ли достигат до реализация.

Съвсем накратко структурата на презентацията – имаме три точки, едно съвсем кратко въведение ще направя в Проекта за ЗИД, след което ще посочим несъвършенства, които ние сме установили като такива и накрая имаме един собствен проект, който движиме и усъвършенстваме във времето, който е конкретно за изменение на ГПК, тъй като той е в най-голяма степен съществения за електронното правораздаване и процесуален закон. Имаме едно кратко отбелязване, че в случая НПК изоставя много сериозно и това е становището на нашите колеги пенелисти. В този конкретен законопроект – твърди се, че и в НПК се правят изменения, но реално няма нищо съществено.

На първо място – що за документ е това. Той се появи, аз бих казал, доста неочаквано – на 1 август т. г. на сайта на МП, като 1 август беше деня, в който се смени редовното със служебното правителство.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. това е на Крум Зарков.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Не, на Надежда Йорданова. Както казахме, поставената цел – и г-жа Карагъзова го изчете, осигуряване на възможност за безпроблемна работа в правораздавателната система в процеса на въвеждането на реално и пълноценно електронно правосъдие. Това страхотно звучи, супер, със сигурност не се постига с този законопроект, може би се доближава в някаква степен и ние в становището си сочим какво още би могло да се подобри така, че да се постигне тази така амбициозно поставена цел. Много е съществен

законопроекта, особено с преходните и заключителни разпоредби, в които се внасят или по-скоро се предлагат изменения в ГПК, той има много сериозно влияние върху уредбата за електронното правосъдие и на практика засяга всички по веригата – засяга органите на съдебната власт, засяга съдебната администрация, засяга разбира се процесуалните представители, но излиза дори извън това поле, тъй като засяга дори професионални групи, като частните съдебни изпълнители, нотариусите и определени предприятия в страната.

Търси се от много отдавна, знаете, това е вечна тема на прословутата интеграция между Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) в страната, съответно Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) – аз мога да ви кажа, като адвокат и процесуален представител, че тази система – ЕИСС, намира все по-широко приложение и за нас, адвокатите, това е радващо, защото генерираните с нея актове имат и някаква стойност. Те не са просто хартиени разпечатки на нещо, а вече могат да се ползват със силата на електронен документ. Още по-страхотно ще бъде ако някакси се разпространи слуха, че не е задължително на тях да им се поставят след това и печат „Вярно с оригинала“, но това са желанието за бъдещето, може би от есента към Дядо Мраз, такива желанието си отправяме и сме готови да работим за това.

Какво сме установили ние в рамките на нашия преглед на така предложения ЗИД. Това, което ни направи впечатление е едно изменение, което се внася в чл. 30, който е, както знаете, разпоредбата относно правомощията на ВСС, където се казва, че одобрява общи за съдилищата, прокуратурата и НСлС автоматизирани информационни системи. До момента редакцията на този член гласи, че информационните системи са общи за органите на съдебната власт. Тук се прави някакви дестинкция без да става ясно защо тя се прави – това означава ли, че ще се предвиждат наистина отделни информационни системи. Ако е така – няма никаква законова делегация как на подзаконово ниво това да се уреди и най-вече тяхната интегрираност и свързаност така, че да се знае, например, когато има някакви действия на съда как те се отразяват оттам насетне в системи на прокуратура и на следствие, ако вземем наказателния процес по мерки и т. н. или след това по привеждане на присъда по изпълнение – също може да бъде от значение. Не става ясно това как се отнася до редовите следователи – те в коя система ще бъдат – в онази на Прокуратурата на Р България или на НСлС, защото видимо се говори за различни такива. По никакъв начин не са предвидени разследващите полицаи и не на последно място европейските делегирани прокурори, те са очевидно тема, която трайно ще ни занимава, включително и в ГС към ВСС. Ние считаме от гледна точка на изчерпателната уредба би било добре тези точки също да влезнат в законопроекта и да бъдат най-малко сериозно обсъдени, съответно да бъдат поканени представители на МВР да вземат отношение по тях.

Навлизаме още по-сериозно в конкретиката. Има в чл. 360-а една разпоредба: „органите на съдебната власт могат да издават актове и да извършват удостоверителни

изявления в електронна форма.“ Даваме си сметка, че не всичко може да стане наведнъж и че не всички могат да бъдат задължени отведнъж да правят всичко електронно, но нашето предложение е да се бяга от тези пожелателни форми. Още повече, че в момента има действащ преходен период, в който всъщност органите на съдебната власт би трябвало да са длъжни да работят едновременно електронно и на хартиен носител. Нашето желание в рамките на този преходен период, който изтича в средата на 2024 г., наистина да бъде гарантирано, че се работи двуюко така, че да бъде още по-лесно след 2024 г. да се премине в изцяло електронен режим на работа. Това е въпрос вече на законодателна уредба, но също така е въпрос на съществено становище от двете колегии на ВСС и заради това – вие ще видите по-нататък в нашия формулиран текст за акт на ГС към ВСС, че търсим активно подкрепата на ВСС в тази връзка.

Направи ни неприятно впечатление едно влошаване спрямо настоящата уредба – в чл. 360-ж, ал. 10, се казва, че: „удостоверяване, когато е необходимо такова между електронен вариант и неговия първоначален хартиен първообраз, се извършва от съдебни служители“ без да се посочва кои са те. В настоящата редакция е казано, че това са служители, които са утвърдени със заповед на съответния административен ръководител и считаме, че този текст на закона трябва да бъде запазен, не разбираме защо е – най-вероятно е въпрос на някакво недоглеждане така, че изпаднала частта с „утвърдените от съответните административни ръководители съдебни служители“. Също така неприятно впечатление ни направи относно предвидените възможности за електронна комуникация са изведени само ЕПЕП, който, както всички знаем, на този етап все още не разполага с модул, който да позволява електронна комуникация с органите на съдебната власт. Добро е, че е включена Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), като метод за комуникация, тъй като тя наистина гарантира сигурната комуникация. Ние приветстваме решението на Съдийската колегия на ВСС от м. декември 2020 г., с която се препоръчва на съдилищата да използват тази система. Аз веднъж съм поставил въпроса в ГС към ВСС и отново ще го постава – бихме приветствали идентично решение на Прокурорската колегия на ВСС, с която на прокуратурите да се препоръча използването на тази ССЕВ. Веднага ще дам пример защо това е добре. ССЕВ, освен, че удостоверява подателя и съответно гарантира сигурността на получателя, залага времеви печат за изпратеното съобщение и съответно гарантира истинността, по-скоро автентичността на прикачените документи. Там няма опасността, например, някое съобщение да попадне в кошче Спам или блок-траш, както и да се казват, това е много съществено. На мен ми се е случвало много пъти да изпращаме имейли до прокуратури, които после се търсят, пък някой изтрил кошчето, защото били големи прикачените файлове, после ги прикачваме още веднъж и т. н. Да не говорим, че в зависимост от настройките на отделните ползватели на имейла, да кажем определени прикачени файлове изобщо не преминават, те са най-вероятно някакви настройки за

сигурност, което е разбираемо. Но именно тук идва и другата функционалност на ССЕВ, че тя има вътрешна проверка, т. е. облачна проверка относно сигурността на файловете. Който я използва знае, че при приказването на документи се преминава първо през скрийнинг за зловреден софтуер, вируси и други подобни, което е много съществено и облекчава комуникацията. Но считаме, че все пак следва да бъде запазена възможността с органите на съдебната власт да се общува и чрез публично оповестените на съответните сайтове и имейл адреси. Те не трябва да изпадат, защото в момента, поради липса на друго, в практиката най-често използваме тези адреси. Да не говорим, че тези адреси също така са утвърдени с редица заповеди на административни ръководители и тази законова промяна би довела от лавина от изменения на съответните заповеди.

Важна ни е много дефиницията на електронно дело. Това е въпрос, на който много пъти сме обръщали внимание, настояваме и считаме, че е много важно в дефиницията на електронно дело трябва да влезнат гаранции за пълно електронно съответствие между хартиения носител и електронния му вариант. Това в най-голяма степен би облекчило страните в достъпа им до правосъдие. В момента такава идентично не е налична. Ние си даваме сметка, че тя е свързана с надграждането на ЕПЕП, но тя също така е пряко свързана с работата на отделните деловодства и това е такъв чисто организационен въпрос, който следва да се уреди на по-ниско ниво. Считаме, че са налице съответните предпоставки, тъй като в актуалната версия на ПАС */Правилник за администрацията в съдилищата/* има такъв съпътстващ текст, който задължава деловодствата да сканират, включително и саморъчните, разпореждания. Не се прилага еднакво навсякъде и тук бихме желали ВСС или по-скоро отделните му колегии от време на време да напомнят на административните ръководители във всички формати, с които разполагат за взаимодействие с тях, това да се указва така, че да не се стига до там, като влезем в ЕПЕП, да видим, че има разпореждане. Т. е. то е отбелязано в системата, но да не можем да го достъпим – ние виждаме, че има нещо, но, за да го видим, трябва да отидем на място и да направим справка.

/Павлина Желязкова упълномощава Емилия Николова да гласува до края на заседанието от името на БАВЛЕК и напуска залата./

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Не винаги е лесно, не винаги е възможно. Считаме, че когато и подобни дреболии се отстранят, те ще го направят възможно както страните по-лесно да осъществяват достъп до делата, така и техните процесуални представители, но ще направят страните и по-мобилни, и техните процесуални представители по-мобилни така, че, да кажем, столични адвокати по-лесно да си вършат работата извън столицата и обратно – наши колеги, които са извън столицата, да могат да достъпват материалите до столичните съдилища. По-съществено е всъщност за колегите, които са извън столицата, тъй като, знаете, че в столицата са концентрирани няколко съдилища, които са с уникален статут с оглед съдебната структура на нашата Република.

Малко по ГПК. Това беше по самия ЗСВ, малко по ГПК. Има една новопредложена норма – чл. 41-б, която казва, че процесуалният представител може да заяви срок, в който отсъства, независимо дали това е заради отдих и нетрудоспособност, т. е. заради болест. Ние бихме приветствали ако в тази норма също така се предвиди спиране на процесуалните срокове да текат за периода на нетрудоспособността и периода, в който процесуалния представител отсъства, защото в останалата си част сроковете по вече връчени съдебни книжа продължават да текат и ако има налице изискване за изпълнение на указания или извършване на конкретни действия, от това процесуалните представители не са освободени. Това обаче би поставило, би изправило пред риск както тях, така и най-вече представляваните страни. Това сме го разработили съвсем детайлно в становището си как би могло да изглежда.

Отделно от това обръщаме внимание, че от средата на тази година – 30.06.2022 г., влезе в сила редакция на чл. 51 от ГПК, според която връчването на адвокат се извършва чрез ЕПЕП или на всяко място, където той се намира по служба. В тази връзка просто отбелязваме, че ЕПЕП не позволява подаване и приемане на книжа, на този етап не позволява и връчване. Това, което работи и то работи само частично, е да се изпрати съобщение, че има нещо за връчване, което не е идентично с връчване и реално е влошаване на настоящето положение, защото когато намерят адвоката някъде присъствено в кантората му, когато имат да му връчват нещо, му го и връчват съответното нещо. Иначе се получава само съобщение и за съжаление с понастоящем предвидените текстове получаването на това съобщение е приравнено на самото връчване, но реално на нас не ни е връчено нищо и считаме, че това не бива да остава по този начин.

Също това, което ЕПЕП не предвижда, знаем, че ще дойде в някакъв по-добър момент с надграждането му, полагането на времеви печат относно връчен по електронен път документ. Това е много съществено, за да се изчистят всякакви съмнения относно кое, кога, какво и дали изобщо е било връчено. И не на последно място – отново достъпа до делото в пълнота. Това е едно настояване, което ние ще поддържаме във времето и неговото изпълнение. Просто използвам повода да обясня отново или по-скоро да свържа с вече казаното защо това е толкова важно. Поради това и позицията ни е, че срещу въведено задължение както на адвокатите, така и на другите представители на правни професии, да приемат, изпращат книжа по електронен път, да са на разположение по електронен път, ние считаме, че това задължение трябва да е скрепено с насрещно задължение за органите на съдебните власти за осигуряване своевременно и пълно окомплектоване на електронните дела в ЕПЕП, както казахме, при спазване на гаранции относно правната сигурност на страните, предвидимост и проследимост при връчване на съдебни актове и книжа.

Съвсем конкретно какво бихме желали в ГПК да се измени – със зелено и полегат фришт ние даваме нашите предложения с какво да бъде допълнена съответната норма.

Където виждате в червено и зачеркнато е какво да се премахне. Съобщението се връчва на адреса, който е посочен като адрес за връчване по делото, а не всеки имейл адрес, който някъде се намира в делото, тъй като наличието на някакъв имейл адрес някъде в делото не е достатъчна индикация, че това е имейл адрес, който да служи за връчване, може случайно да е попаднал там. Също така, когато не е избрана възможност за връчване по ал. 2, но страната е посочила адрес на електронна поща отново като адрес за връчване, връчването се извършва на посочения адрес. Иначе ние в нашето обединение сме за това и разбираме, и подкрепяме усилията най-вече на съдилищата за електронно връчване, защото знаем какъв е проблема с връчванията, какво е неговото практическо изменение. От наша страна, като адвокатство сдружение, правим следното – да организираме срещи, да разговаряме с представители на нашата професия и да им обясняваме защо всъщност електронното връчване и електронната комуникация не са влошаване на положението, а всъщност подобряване и защо не трябва този – няма да разкрия някаква тайна, този много често използван от адвокатите трик при хартиеното връчване „може ли да ми се счита с още 3 дни напред“, защото това не е някаква загуба, не е накърняване на интереса, след като може да се връчи по електронен път, но пълноценно, с проследимост и със съответните гаранции за автентичност и за предприемане на никакви действия, в случай, че такива се дължат. Т. е. това е просветителската дейност, с която ние отделно се занимаваме в рамките на нашата професия и нещо, към което се опитваме да привлечем нашия предвиден по закон орган – Висшия адвокатски съвет, така че и те, когато организират събития да използват това.

Отделно от това, лицето, което извършва процесуално действие по ЕПЕП, да има възможност да се съгласи, а не априори да се приема, че ако е извършило някакво действие, автоматично се е съгласило с приемането на никакви електронни изявления. Считаме, че това е важно, просто трябва да се създава яснотата и във възприятието на лицето, че то наистина се съгласява с него, а не някъде отдолу да му се подмъква и накрая да имаме изненадващ и неприятен ефект. Считаме, че това е в полза на всички страни, защото с нищо не помагаме, ако някой е изненадан от някакво действие и в последствие разбере, че нещо е направил, а пък не е трябвало да го прави.

Две нови разпоредби предлагаме да бъдат включени, а именно връчването по чл. 38. Чл. 38 като цяло е членът за електронното връчване. Редовно, ако в съобщението е посочен подателя, входящия номер и датата на постъпването в съда на връчваните съдебните книжа и едновременно с това подлежащите за връчване съобщения, призовки и съдебни книжа са достъпни за изтегляне в електронна среда – това е *.../неясен говор/...*, на който обърнах внимание преди малко. Т. е. не е достатъчно само да ни се връчи едно съобщение и със съобщението да се считат и книжата, за които съобщението съобщава, за връчени. Това би било влошаване спрямо настоящата ситуация и също така възражението за нередовност на връчването, поради липса на предпоставките по ал. 3, се предявява в 3-дневен срок от деня

на изтеглянето на съобщението. Т. е. да имаме възможност да изтеглим съобщението със съответните прикачени документи към него и евентуално, ако имаме някакви възражения за нередовност, да можем да ги направим във срок. Защото напълно е възможно към съобщението да се приложени някакви документи, но те може да не са по нашето дело, може някаква грешка да има, може да са празни листа, може да са в свръх нечетлива форма и да не ни позволяват да се запознаем с тях. Много други такива хипотези са възможни. Така, че считаме това за важно.

Относно връчването на конкретно изброени в чл. 50, ал. 5 институции – няма да ги изброявам, ние предлагаме такова връчване да може да бъде извършено и на техен пълномощник, т. е. или на техен пълномощник и също така да им се счита връчено, като тези въпросните лица да бъдат задължени да посочат както имейл адрес за електронно връчване, така и например пълномощно. Защото те могат да имат пълномощник и в рамките на своята вътрешна структура – конкретен юриконсулт, който е в предприятието, или пък конкретно лице, когато става дума за застрахователни и презастрахователни дружества.

В чл. 52 имаме идентично предложение. Отново пълномощниците да бъдат посочени. Правим го не заради друга, а за да няма дискусии относно дали връчването на пълномощник да се счита за връчване, ние считаме, че по този начин се повишава правната сигурност, когато и пълномощниците бъдат вплетени в тези задължения. Относно чл. 62, ал. 4 от ГПК електронното изявление, с което се извършва процесуално действие, да се смята за получено от съда, до който е адресирано с постъпването му в ССБВ. Тук намираме за системен пропуск, че тя не е посочена в ГПК и следва да бъде дадена, след като присъства в ЗСВ или, както казахме, на електронния адрес, който е посочен на официалния уебсайт на съда. А пък срокът да не се смята за пропуснат, т. е. това е срока, който е за възраженията, когато изтичането му е станало по време на заявения период на отсъствие на адвоката по чл. 51, ал. 2 и че в такъв случай този срок изтича в 7-дневен срок, считано от деня следващ изтичането на заявения период на отсъствие. Отново обръщам внимание, това е норма, която може да се разбира като изцяло адвокатоцентрична, но зад адвоката стои и клиент, който бива представляван и негов или неин е съответният интерес, а не този на адвоката.

Важно ни е съдилищата не само да приемат, но и да извършват процесуални действия в електронна форма. Това са тези прословути съобщения – нотификации, както е модерно да се казва, които очакваме от ЕПЕП да може да ги прави, когато има, например, някакво движение по делото, има съдебен акт, разпореждане, определение и т. н. Когато имаме достъп до съответното дело да получаваме съобщения, че нещо се е случило, а не както е в момента на ден по 10 пъти да гледаме по определени дела. Проблемът е много съществен когато имаме или произнасяния по предварително изпълнение в административния процес, или по искане за обезпечителна мярка в граждански или в търговския, когато трябва съда да се произнесе или в същия ден, или в доста кратък срок. Просто това ще е удобство за всички,

когато получаваме съответните индикации, че нещо се е случило и че бихме желали съдилищата да не отказват изпращането и приемането на електронни изявления. Считаме, че предпоставките за това са налице, с оглед текущата електронизация, т. е. текущото сканиране на документи, които са на хартиен първообраз и превръщането им в електронен формат.

По отношение на електронните документи, бихме желали съда да възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител, без за това да е обвързано със заверка от служител на съда, а директно да ги изпраща на участниците в производството, тъй като считаме, че особено когато въпросните документи са изпратени по електронен път и то са подписани с квалифициран електронен подпис (КЕП), това само по себе си гарантира тяхната автентичност, а те само когато са подписани с електронен подпис и са – как да кажа, съдът ги приема като такива. Ако просто е сканиран един документ със саморъчно поставен подпис, съобразно понастоящем действащото право, по настоящем действащия ГПК, би трябвало съдът да върне с указание и да извика процесуалния представител, който на място да преподпише, за да се гарантира идентичността. Т. е. веднъж създаден електронен документ, по силата на Регламент 2014/916, мисля, че беше този за електронните удостоверителни услуги, не е необходимо отново да бъде заверявано от служител на съда и считаме, че това ще бъде и облекчение за вътрешно-организационната работа в съдилищата. И понастоящем ни прави впечатление, че когато документи са изпратени по електронен път и са подписани с квалифициран електронен подпис, служителите в деловодствата свалят на хартиен носител т. нар. сертифициране на КЕП-а, от което е видно, че този КЕП е квалифициран електронен подпис, че той е активен и действащ към момента на подаването, т. е. към момента на извършването на процесуалното действие. Това най-вероятно е за облекчение на съдебния състав, тъй като делото му се докладва, както подозираме в по-голямата си част, в електронен вид въпреки, че знаем, че има съдебни състави, които гледат всичко електронно в ЕИСС.

Отчитаме също така все още несъвършенната интеграция между ЕПЕП и ЕИСС така, че онова, което се вижда в ЕПЕП едновременно по същия начин да се вижда и в ЕИСС. Адмираме онези органи на съдебната власт, съдии на първо място, които си правят профили и в едната, и в другата система, за да могат по-лесно да проследяват движенията по техните дела. Това показва много сериозен ангажимент и ние ги поздравяваме за това.

По отношение на чл. 127 – това е за изискванията за реквизитите на исковата молба. Считаме, че следва да се изисква посочването на имейл-адреса, ако лицето притежава такъв. Желателно е хората да имат имейл-адреси, не могат обаче да бъдат задължени да имат такива. Ако нямат, даваме си сметка, че със усъвършенстването на Закона за електронната идентификация всеки гражданин, който пожелае, към електронната си идентификация може да получи и генериран от държавата имейл-адрес със съответната сигурност. Дали всички

граждани ще се възползват от тази услуга, ние не знаем и считаме, че не следва априорно да бъде заложено и да е изискуемо като реквизит на искова молба.

С това моята презентация приключва. Имам и проект за акт на ГС към ВСС. Ние бихме желали следните три решения да бъдат приети и разчитаме, разбира се, на вашата подкрепа. На първо място – ГС към ВСС, след изслушване и проведено гласуване подкрепя становището по съответния проект. На второ място – препоръчва на министъра на правосъдието, след като разгледа становището и съдържащия се в него проект на изменение и допълнение на ГПК, да допълни съответно публикувания на 1 август т. г. проект и да го постави на обществено обсъждане, и да изпрати на ВСС становището, заедно с проекта за изменение и допълнение на ГПК с препоръка да се запознае със същите.

Благодаря за вниманието. Готов съм да отговарям на въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, адв. Георгиев. Много конкретно, много съдържателно, представено по един страхотен начин. Вижте колко е важно не толкова съдържанието, а начина, по който го представяте. Това е още толкова важно, освен съдържанието и смисъла, е начина, по който се представя, да грабне аудиторията.

Г-жа Тесовска иска да каже нещо.

ВАЛЕНТИНА ТЕСОВСКА: Аз съжалявам, че се намесвам, защото съм технически. От гледна точка на документалистиката, мисля, че „след заверка от служител на съда“ – не мисля, а съм убедена, това е сложено поради следната причина. Както знаем, електронният документ това е първичния документ, а това на хартия е копие на първичния документ. Тук идеята е това, което е получено, служителя да удостовери с подписа си, че действително това е разпечатал не е подменил, разменил, пропуснал страници или нещо от сорта.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Ние го разбираме, когато електронен документ бъде представен и той в същия вид бъде изпратен и на получателската страна, тази стъпка да не се налага.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Това е завишен контрол.

ВАЛЕНТИНА ТЕСОВСКА: Да, точно. Т. е. това, което той е получи действително – защото той може да го свали, да пропусне нещо, после пак да го качи в pdf-формат и след това да го прати някъде си.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Само, че той с електронен подпис удостоверява – той носи отговорността, че едното съвпада с другото.

ВАЛЕНТИНА ТЕСОВСКА: Това, което е изпратил подателя, той си го е удостоверил с електронния подпис. Но то преминава през електронната поща, която я отваря някой служител. Всичко може да се случи, но не става въпрос за директно препращане. А той по принцип трябва да го докладва на съдията и т. н. И обикновено, когато го препраща след доклада при съдията, има една резолюция отпред. Понякога чисто технически при сканиране на материалите може да се пропусне нещо, това са вече дефекти на апаратурата. Но това са вече подробности. Затова ми се струва, че законодателя затова го е сложил това нещо.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Много искаме да ги видим тези резолюции. Да, напълно е възможно. Виждате колко всъщност ключови и съществени са обсъжданията, както на предложения законодателен акт, така и на становищата по тях. Защото в дискусиата някъде се ражда и истината, т. е. тогава постъпват мнения и становища и от другата страна. За нас, като адвокати, е много трудно да се поставим в позицията на администрацията, тъй като колкото и от практиката да знаем какво се върши там, ето винаги ще има нещо ново, което ще можем да научим. И заради това винаги сме били отворени към всякакви становища и критики към това, което внасяме и предлагаме. Тъй като изискваме от органите да подобряват работата си, ние сами за себе си сигнализираме готовност и ние да се подобряваме в нашата си работа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-жа Първанова, заповядайте.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Аз искам да Ви благодаря за чудесната и подробна презентация. Вижда се колко е мотивирано е вашето становище и колко задълбочено сте работили върху това, което ни презентирахте днес. Искам да кажа, то и другите участници усетиха, че всъщност в това, което представихте, прокуратурата малко изостава в тази дейност.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: То и в практическо отношение.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Хващам се за Вашите последни думи, че вие изисквате нещата да се подобрят и работите и за гражданите, като разбира се не само орган на съдебната власт – съд, но и следствие, и прокуратура. Наистина аз осъзнавам, и след тази презентация, колко ние в тази насока дължим на гражданите и на страните като цяло в производството. Защото, ще дам пример съвсем кратко, дори в НПК да има вече от миналата година разпоредби, които касаят електронния адрес и връчването на определени документи и съобщения по електронен път, то и към настоящия момент (почти края на 2022 г.) това не се случва или ако се случва, то ще е съвсем рядко. Например ако страната само електронен адрес е посочила и тогава от немай къде трябва да възложиш на служител да изпрати твоя акт по електронен път, като при нас няма тези гаранции, за които вие говорите, че този акт, изобщо, че този документ е достигнал до човека, който е човека, който ще го получи – все пак се изпраща някакъв акт на институция, не може всичко да се изпраща навсякъде. Т. е. при нас тези гаранции, за които говорите, включително и това, което г-жа Тесовска каза, все още ги няма и сме много назаден план.

Така, че аз, от името на АПБ и сдруженията, които ми гласуваха доверие, за да гласувам по тази точка, ще ви подкрепя като цяло за вашите предложения. Макар, че за т. 18 имам някои забележки – дали това би могло да се осъществи така, както вие го предлагате. Наистина да има една обща система, която да бъде за всички органи на съдебната система.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Не, ние не казваме това точно. Ако така се разбира, може би трябва да си подобрим текстуването. Ние разбираме, че ще възникнат три системи, очевидно това е желанието, това е идеята, но трябва да.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Аз това исках да уточниме – общи системи за съдилищата, общи за прокуратурата, общи за следствието или общи за органите на съдебната власт.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Големият въпрос, който стои зад тази точка, е всъщност как точно ще изглежда интегрирането и взаимосвързаността, тъй като такава трябва да има. Очевидно няма да има една единна система за всички, това се вижда най-малко по това, че ЕПЕП напредва – върви напред по отношение на съдилищата. На този етап все още няма сходен продукт, който да действа за прокуратурите и следствието, независимо дали за НСлС или за редовите следователи, които са към окръжните прокуратури. Съжалявам, че г-н Иванов трябва да отсъства от заседанието, но тъй като тази информационна система, която ще бъде и за прокуратурата, и за следствието, тя ще бъде тема на Прокурорската колегия на ВСС, аз искам да изразя нашата готовност, като ОСА, да разговаряме и да помагаме с каквото е необходимо или най-малкото да даваме становище, когато тя започне да се изгражда, от гледна точка на процесуалния представител – от другата страна да даваме обратна връзка.

Също така, колега Първанова, предлагаме такъв тип сътрудничество и на АПБ, евентуални с взаимни становища да излизаме, защото зад това стоят гражданите в крайна сметка, а и би трябвало тези органи на съдебната власт да са в достатъчна степен да са заинтересовани по-лесно да осъществяват комуникация с процесуалните представители, включително и това е начин как да се съкратят или да се преустановят някои неприятни практики – „не съм тук“, „няма ме“ и т. н. Ние стоим зад това.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Гледната точка на САОСВ – г-н Николов.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да поздравя за обстояния, мотивиран анализ и презентацията. Ние бяхме подготвили няколко законодателни промени, които касаеха, както каза и г-н Георгиев, системите са много, даже административните съдилища са с друга система – те не са с ЕИСС.

Няколко законодателни промени, касаещи електронната папка, с което започнахте, даже бихме ги предоставили на вас по-скоро, защото касаят повече адвокатите. Наистина съдържанието и обхвата на тази, какво трябва да съдържа тази електронна папка, ние сме го взаимствали от Португалия, Испания – там, където сме го видели на живо как работи, какво съдържа и когато един съдия „влезе“, знае, че има всичките документи по делото, респективно отсреща адвоката, което ще ви изпратим на имейл това, което сме предложили, а вие вече както решите – може да си го използвате така, че да ви бъде полезно.

/Говорят едновременно по темата електронни дела./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Сега си мисля, че може да се опрем на това становище и да формираме една работна група по темата за електронно правосъдие, където

вие – ОСА, да бъдете водещи, за да могат да се присъединят в последствие АПБ, АБАС, БСА и САОСВ, и ГС към ВСС да излезе с нещо още по-голямо.

Сега да чуем гледната точка на съда – г-жо Велинова, БСА, заповядайте.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз, като представител на БСА, ще подкрепя решението, което предложихте. Имам някои различни виждания, но като цяло идеята е добра.

Ще ги споделя накратко, защото предстои обществено обсъждане, за да можете и вие да сте наясно какво по-скоро аз имам предвид, като някои различни виждания. Първото е за общата разпоредба по отношение на различните системи на прокуратура, съд и следствие. Смятам, тъй като това все пак е устройствения закон, не е необходимо да се влиза в някаква кой знае каква конкретика. Достатъчно е да се предвиди, че е необходимо тези системи – дали ще е една система, дали ще са различни, в крайна сметка държавата ще го реши това нещо, тъй като това зависи от възможности за финансиране, възможности за изграждане и т. н., но всъщност най-важното за тези системи е възможността на комуникират и да се обменя информация между всичките тях. Ако това нещо се запише в устройствения закон, мисля, че по-детайлно разписване не е необходимо, тъй като в самият процес на изграждане и свързване на тези системи ще се изясни. За нас е достатъчно да можем да обменяме сигурна информация между всичките тези структури. Включително – нека да включим и европрокурорите, защото и те ще трябва да получават и изпращат. Те си имат собствена система, но може би и тяхната ще трябва да се свърже, дали ще е възможно – не знам дали можем да ги задължим да се свържат с нашата, не съм сигурна. За това не знам, затова преди да се включи това нещо за европрокуратурата в закон, може би все пак трябва да се поинтересуваме дали тази система ще може да се свърже от тяхна гледна точка. Все пак това не е нещо, което зависи изцяло от волята на нашата държава.

Другото, което ми направи впечатление по отношение на заверките. Аз също мисля, че тази идея – ставаше въпрос за заверка на хартиените документи, които се сканират и качват в системата. Тя е малко неясна тази разпоредба, изисква се категорично прецизиране. Аз също съм против служител да заверява книжа, които пристигат в хартиен вариант, тъй като когато се сканира документа и се качи в ЕИСС, той се качва с електронен подпис на служителя и всъщност на всички е ясно кой е служителя, който е сканирал и е качил този документ. Аз дори не знам как точно да се направи това заверяване, не знам в ЕИСС има ли такава възможност.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Нашата информация е, че всеки профил на съдия е скрепен със служебен КЕП.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По принцип не само на съдия – и на служител, тъй като всеки служител работи с КЕП, който е индивидуален. Всъщност под „заверка“ имат предвид, че служителят просто качва документите, то става с това, че се качват през този КЕП. Но аз не знам да има такава функционалност допълнително да се заверява някакъв документ.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Това касае документи, които постъпват от едната от страните и се препращат към другата.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не само се препращат, те се сканират и се казват в ЕИСС, и след това те могат да се изпращат съответно. Вече когато се разпечатват, те се заверяват, даже не е необходимо от упълномощен служител, те се заверяват от деловодител или секретаря, който е на състава. Те се заверяват на хартия в смисъл, че е вярно с копието, което се намира в ЕИСС. Но тази разпоредба наистина ни е създавала големи проблеми и ние наистина никога не сме знаели какво точно да правим, във връзка с тази разпоредба. Определено изисква прецизиране, защото в момента нищо такова не се прави, каквото го пише в закона, по простата причина, защото никой не знае какво точно да прави. Определено трябва да се разбере какво точно имат предвид с това заверяване на документи от определени служители от съда, тъй като служителя разпечатва и дава препис, той си го заверява с печат „Вярно с оригинала“.

Другото, на което искам да обърна внимание и което мен винаги ме е притеснявало е разпоредбата, която ние тук коментираме, че когато се донесе хартиения документ, това естествено не сме го изпълнявали, в съда и се приеме, той се качва в ЕИСС, след което се заверява от служителя, след което оригиналът се връща на гражданина, който го е донесъл. Това никога не сме го правили и смятам, че това нещо трябва да отпадне е, че хартията, която се носи в съда, подписано на хартия с оригиналните подписи, мястото ѝ си е в съда. Мисля, че и никой съд не го прави това нещо, надявам се. Защото в края на краищата това е документ, който е адресиран до съда и неговото място си е в съда, а не да се правят някакви заверки, в съда да остава някакво копие и това да се връща на човека. Мисля, че това нещо не се изпълнява, поне при нас не се изпълняваше и хартията си седеше по хартиеното дело.

Друго, което го няма и бих го поставила при едно такова обсъждане е, тъй като в момента се водят едновременно и електронни, и хартиени дела – това е във връзка с вашето предложение да се преценира понятието „електронно дело“. То електронно дело е ясно – всички документи, които са макар, че част от тях са електронни документи, част от тях са копие на документи – не знам какво точно електронно дело е това, в смисъл кое влиза в електронното дело. Според мен всичко – и копията, и *.../не довършва мисълта си/*.

/Говорят едновременно./

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: ЕПЕП има профил на дело – това е електронното дело. Там има отделни секции – има секция входящи/изходящи документи, има секция актове.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, то го има и в ЕИСС – за съда.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Точно така. От където се виждат както постановените актове, така, да кажем, някаква кореспонденция със страните, с трети лица, експертиза, ако е постъпила от нещо лице и други подобни. Големият въпрос е това да кореспондира, да е идентично – електронната част да е идентична с хартиената част.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Точно тук е всъщност – особено за преходния период, който се въвежда, когато *.../неясен говор/...* хартиен, много е важно да се уточни противоречие между съдържанието на електронно и хартиено дело и между електронен и хартиен документ, каквито към момента съществуват, кое се приема.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Това ще бъде от съществено значение кой е първичния документ, защото ако приемем, че първичния документ е електронен ясно е, че той трябва да е водещия и обратното – ако първичния документ е хартиен.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Проблемът е, че се създават едновременно електронен и хартиен документ.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Но има един, който е първи.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Електронният винаги е първи.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: И затова тук идваме на тази част от нашите пожелания и по-скоро предложения за времеви печат и за гарантиране на последователността на постъпване, и това да е отразено в ЕПЕП.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ако говорим за съдебен акт, например?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Тези, които ползват ЕИСС, мисля, че там първообраза е електронен или поне това е впечатлението, с което аз оставам.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Част от колегите си обявяват хартиените актове и си обявяват и електронни документи, и ако се получи разминаване – не знам.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Ето затова заслужава по-сериозно и задълбочено обсъждане.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Това нещо е най-големият проблем всъщност, защото се подписват и на хартия, подписват се и електронно – и кой е първия, и кой е втория – ако можете Вие да ми кажете, аз не мога. Значи, на електронния се вижда кога е обявен, на хартиения не се вижда. И ако има разлика в съдържанието... */не довършва мисълта си/*.

По НПК, с оглед закона, който го измениха от 2021 г., може би аз лично смятам, че електронния е водещия. По ГПК – там не е много ясно, тъй като не е предвидено задължително издаване на документи в електронна форма. Значи всъщност това е най-големият проблем на преходния период – при разлика в съдържанието на хартиения и на електронния съдебен акт, кое е истинското, защото и двата са подписани с подпис на съдията!?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В смисъл всеки път се решава различно, така ли? Кое е истинското?

/Говорят едновременно./

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Напротив, имаше *.../шум в залата/...* коментар за разлика между електронно и хартиено решение и тогава възниква сериозен проблем с идентификацията. Ние не знаем кое всъщност е оригинала.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Докато бях в Специализирания съд и работех с ЕИСС, аз обявявам в ЕИСС, разпечатвам от ЕИСС, но подписвам и на хартия. Но има колеги, които си подписват уърд-овски файл някакъв, обявяват в ЕИСС и се получава разминаване.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Уърд-овския се прилага в хартиената папка, в ЕПЕП се получава предходния, подписан с електронен подпис и се получава в крайна сметка разминаване и то в сроковете понякога, в съдържанието на мотивите, с диспозитива.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Така, че след като ще има преходен период, за мен този проблем е най-съществения и ако може законодателно да се изясни.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Дотолкова, доколкото се създава възможност и за хартия, може би тя трябва да бъде ограничена в ЕИСС. Да имате възможност само като електронни документи. И при предаването – часа, датата и подписа на електрония документ да бъдат единствено валидни. Всичко останало на хартия, което бъде предадено в последствие, да не се взема предвид, защото ние няма как първоначално да видим електронния документ, след това да ходим и до там, презумирайки, че има разлика.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Според мен, този преходен период с тази възможност да се създават едновременно хартиен и електронни оригинали, може би трябва някакви допълнителни.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това е огромна тема, нека да се ориентираме към текста на акта.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Само последно, г-жо Карагъзова, по отношение на чл. 30, т. 18. Какво сме имали ние пред очите си, когато го писахме това нещо. На нас ни е известно, че в момента съществуват регистри и електронни системи, информационни системи, които обаче или заради липса на взаимосвързаност, или заради лоша взаимосвързаност впрягат страните или техните процесуални представители в ролята на пощальони. Т. е. знаем, че някъде има нещо и знаем, че другия получател по веригата със собствената си информационна система би трябвало да може да го получи, но не може да го получи, ние трябва да отидем от едното място да го вземем и да го занесем на другото място. Това на практика желаем да бъде взето предвид, когато се създават тези отделни информационни системи, степента на тяхната свързаност и интегрираност да бъде от естество, че да не се налага подобна загуба на време и допълнителни разходи, ако искате, за страните и т. н. Т. е. представяме си едно покачване на ефективността на работата на тези информационни системи.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Даваме елементарен пример със съдебно удостоверение от един съд, което да послужи пред друг съд. Ние отиваме физически да го вземем от единия съд, за да го занесем физически на другия съд. Вие имате свързаност и когато между органи на съдебната власт вече може да се разменят, а не да го правим ние.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Нали ЕИСС позволява да се прави, просто не го правят от съда.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не е регламентирано, че е възможно. Деловодството изисква лично присъствие и вземане на ръка, и носене на ръка в друго деловодство.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Единственото, което исках да обърна внимание това, което най-много ме притеснява по отношение на преходния период – хартиените и електронните документи, смятам, че трябва да се доразвие в тази част и да се предвиди при противоречие между електронния и хартиения документ, тъй като знаете, че Закона за електронния документ */Закон за електронния документ и електронния подпис/* приравнява електронния документ на хартиения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Всъщност предстои обществено обсъждане на ЗИД на ЗСВ. Г-жо Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Искам и аз да благодаря на г-н Георгиев. Изключително ми беше приятно и мисля, че и на всички, да го слушаме. За да не се губи време за това, защото достатъчно и бяха много полезни всички коментари и изказвания, ще акцентирам само за два момента.

Първият, който е по-важния, както каза след 2024 г., то не остана време и мисля, че всички с всички усилия, с помощ за преработка, с всички важни предложения, акценти, както и при прежде говорящите, за да сме активни в полза на обществото. Т. е. като имат нужда, ще трябва да се включваме, защото не остана време, след това пак нищо.

По отношение на отделните системи – това е въпрос на технически модули. Тук имаме колега, който може да се изкаже, но не мисля, че в момента имаме това време – говоря за Тодор Балабанов. Това е въпрос, който едната система тегли другата и т. н. с надграждане. Въпросът е да се пести човешки труд и един и същи документ, най-елементарно, да не се влачи 5 пъти, да не се сканира 100 пъти – образно казано. Тук съм наясно с акцента.

Но по отношение на това, което г-жа Тесовска взе думата и аз щях да се изкажа по същия въпрос – поне аз така го разбира и по това, което тя каза разбирам, че го разбира и практиката е такава. Става въпрос – едни служител когато изпраща на ответната страна да не сгреша, да няма пропуск или случайно да прикачи други документи и т. н. – вариациите за неточност са различни, от това, което е получено. Значи, получен е X документ – те са ясни, те са електронни или сканирани, изпратени, но те са задължение на едната страна – образно казано. Другата страна трябва да ги получи или пък те да станат публични. Има едно звено, все пак човешкия труд дори да е само електронизиран, има своето място. Влезнало е на едното документите, те трябва да отидат – някой трябва да види в тази папка или в този регистър, някакъв пример, кои документи да изпрати до теб или до еди-кой-си. Ако той пропусне или сгреша, трябва да си носи отговорност. Не дали документите са оригинални, не дали документите, които са влезнали са в пълнота, а тези, които някой казва това и това трябва да изпратя на Георгиев – образно казано, дали той ти изпраща всичко и дали то е в пълнота. И този разговор сме го водили миналата година в началото, дори в края на 2020 г.,

когато говорихме за имотния регистър. Тогава Деси Михайлова, ако си спомняте, ясно каза, че се сканират документите, влизат. Но все пак, когато се зареждат досиетата – ама половината документи не са, защото някой е взел 1, 3, 5 лист, 26 и по средата документите ги няма и трябва да носи отговорност.

Така, че моето предложение е това, което на първо четене ви е подразнило, че някакси се увеличава труда – може би това просто да го махнете от проекта, защото то е сигурно за страните. Иначе подкрепям изключително много това да се удължи срока тогава, когато има уважителна причина. Защото аз имам адвокат, аз разчитам на него, но този човек може да е болен в момента, но аз не искам да си сменя адвоката. Той се занимава с моя въпрос и ако той случайно, по уважителни причини, които трябва да засегнат, не може да реагира в 3-дневен, 7-дневен или какъвто е срока, трябва да има възможността този срок да се удължи, като моя адвокат, на който аз имам доверие, има възможност да ме защити и да се занимае с моите въпроси.

Много благодаря, беше *.../шум в залата/...*, мисля, че Асоциация „ФОРУМ“ ще гласуваме със „за“.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Само искам да кажа, че и в момента се знае кой служител е изпратил тия документи. В електронната система всичко се вижда – всяко действие от кой е направено, няма нужда от допълнителни действия. Той работи с КЕП.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: А ако не са едни и същи – единия, а после в друг отдел.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Всеки, който извършва дадено действие, се идентифицира с КЕП-а, с който работи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Моля, колеги, да приключим с дискусията и г-н Георгиев да предложи текст за акт, който да гласуваме. Г-жо Николова, заповядайте.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Благодаря. Поздравления за широкия обхват, задълбоченото представяне на материалите.

По отношение на връчването, не знам дали сте ползвали връчването на НАП. Изпращат го по електронната поща и там пише – предупреждават те, че с отварянето на този документ започват да текат сроковете. Например, аз бях в чужбина, видях, че съм го получила, не го отворих и чак когато се върнах тогава го отворих, за да мога да си регулирам сроковете, които започват да ми текат.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Там хубавата част е, че със съобщението се вижда и съдържанието на онова, което се връчва.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Не, не се вижда.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не. Просто знаеш, че имейла идва от НАП и не го отваряш, докато не решиш.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Това, което аз знам – когато ми е връчвано от НАП, то има линк.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Чак когато го отвориш.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: И тогава разбираш, че имаш срок.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля да преминем към формулиране на текст за акт, г-н Георгиев, заповядайте да дадете предложение.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Колеги, предлагам следния текст за акт на ГС към ВСС:

„След доклад по темата и проведена дискусия, Гражданският съвет към ВСС взе следните решения:

1. Подкрепя становището на „Обединение на свободните адвокати“ по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, публикуван на 01.08.2022 г. на сайта на Министерство на правосъдието.

2. Препоръчва на Министъра на правосъдието, след като разгледа становището на „Обединение на свободните адвокати“ и съдържащия се в същото проект за изменение и допълнение на ГПК, да допълни съответно публикувания на 01.08.2022 г. проект за ЗИД на ЗСВ и да го постави на обществено обсъждане.

3. Изпраща на Висшия съдебен съвет становище на „Обединение на свободните адвокати“ по Проект на ЗИД на ЗСВ, ведно с проект за изменение и допълнение на ГПК, с препоръка да се запознае със същите.

Актът, ведно със становището от „Обединение на свободните адвокати“, да се предостави на Министерството на правосъдието, по компетентност.

Актът, ведно със становището по темата, да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.“

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Предлагам ви да гласуваме предложенията на ОСА във вида, в който те го направиха. Моля да гласуваме.

Гласуване: „за“ – 17 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Благодаря много за това, че отделихте внимание, и за подкрепата, която ни оказвате.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодарим и ние. Това е една тема, която ОСА поддържат от 2020 г. и е в центъра на тяхната работа в ГС към ВСС.

Следва последната точка. Днес са много разнопосочни темите, но са важни.

/Емил Георгиев напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Обсъждане на допълнение в Кодекса за етично поведение на българския магистрат, респективно и в Етичния кодекс на съдебните служители. Това е предложение на Камарата на следователите в България, конкретно на Христо Колев, който днес ще докладва това предложение. Заповядайте, г-н Колев.

ХРИСТО КОЛЕВ: Благодаря, г-жо Карагъзова. Здравейте, колеги. Няма да ви отнемам време, защото всичко, което сме поставили, сте се запознали с него.

Основанията за нашите допълнения само малко ще ги щриховам въпреки, че също са изложени като такива в предложението за включване на точка в дневния ред. Тези допълнения за Кодекса за етично поведение на българските магистрати, респективно в Етичния кодекс на съдебните служители, имат и своята предистория. Сами може да проверите през коя година те са били за последно актуализирани, това е 2009 г. Актуализацията им се свежда само и единствено от настоящите членове, които са във ВСС и основно от Комисията по професионална етика.

Това, за наше учудване, се оказва, е забелязано и от Венецианската комисия, която наскоро беше тук, дават изключително много препоръки, които са ги взели предвид този път представители на МП и го включват като последваща промяна в ЗСВ. Но тогава ще имаме, освен това козметично допълнение, което предлагаме към настоящия момент, което предлагаме, тогава ще имаме пълна промяна. Т. е. тези два кодекса, това е интересното и новото, те ще бъдат разделени на два кодекса – такива, които са прокурори и следователи, и кодекс за етично поведение само за съдии. Това ще бъде новото. Най-вероятно се изхожда от различната професионална точка, която двете длъжности изпълняваме.

Оттук нататък при промяна ЗСВ се предвижда, най-интересното е, и нова функция на ИВСС. Т. е. той ще има тази възможност да направи предложение до ВСС, до комисията за професионална етика, да се допълнят тези кодекси, тъй като казахме това е било само и единствена вътрешна възможност за промяната им, а сега на ИВСС му дават тази функция, защото това е неслучайно. Те имат поглед върху дисциплинарната дейност и творение на някой магистрат. Излишно е да упоменаваме, че все пак в настоящата ера на комуникации и чудесната презентация преди това на тази тема, ние сме малко изостанали и тук. Ние акцентираме върху нездравословното представяне на наши вътрешни служебни дела, част от такива, вътрешни актове, вътрешни заповеди на административните ръководители – поместването в една среда, която при отворен профил, например във Фейсбук, дори и да имам по-малък, ограничен кръг от наблюдатели, от посещаеми лица и изписване на конкретни текстове, които слагат един дисбаланс в и без това крехкия кръг на доверие на обществото като цяло върху съдебната система, това някакси допринася върху още по-нездраво мнение върху – изкривява представите за това, когато се упоменават части от актове, измислени цифри и дописване върху трудово възнаграждение на даден магистрат – „Вижте го този какво е получил, колко е получил“ и т. н.

Имахме ги тези проблеми и затова смятам, че е удачно да бъде упоменато изрично в тези два кодекса поради простата причина, че в настоящите нямат изрично такива текстове и тогава това връзва малко ръцете на административния ръководител, съответно член на самия Съвет, когато говорим за нарушение на Правилата от някой от членовете на самия Съвет, да направят предложение, за да се отпочне дисциплинарно производство и да се провери какво се е случило – имаме ли допуснато нарушение, и да се спазят по този начин кодексите.

Най-общо това са основанията за тези добавки, както казах, те ще предстоят и може би по-пълна промяна и по настояване на Венецианската комисия. Най-интересното е, че и самата Европейска комисия също е наблегнала на етичните правила – една тема, която в широката Европа е доста, доста дебатирана, обсъждана и могат да се вземат добри практики в тази тема в съставянето на един бъдещ етичен кодекс за всички страни. Това е в най-общи линии.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Отдавна искахте да поставите тази тема.

ХРИСТО КОЛЕВ: Най-вероятно пак ще бъде поставена на дневен ред, а и не само това, защото има обществено обсъждане, и в МП е качено като възможност.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Срокът изтече – беше до 28 септември.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вие официално сте изпратили това становище и на тях. Това е тема, която до сега не сме разглеждали.

ХРИСТО КОЛЕВ: Не, не е, тъй като в движение видях, че има кратък срок.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Колеги, така зададената тема от г-н Колев касае и служителите на второ място. Там също считам, че има нужда от актуализация и корекция. Ние сме подготвили такива предложения по проекта, който мина, даже може да направим общо становище, което касае служители. Ние, от наша страна, ще дадем своите предложения. Така, когато сме заедно и цялостно е по-обширно становище мисля, че е по-добре, а не да го правим на парче. Това е, по което аз мога да се включа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Конкретните предложения на КСлБ изглеждат много смислени. Г-жо Николова, заповядайте.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Има едно предложение – предлагам така, както е записано: „Обсъждане и допълнение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, респективно и в“ – тук трябва да се добавят и етичните принципи и правила за поведение на съдебните заседатели. Защото делегираме съдебните заседатели и тук както съдебната администрация, така и съдебните заседатели. Въпреки, че ВСС през лятото в някакъв много съкратен срок обсъди промяна в Наредба № 7 за съдебните заседатели, където са включени тези принципи и правила етични. Но техните предложения за работа с електронните медии, социалните медии, изключително ги подкрепям и считам, че те са относими и към съдебните заседатели. Т. е. да бъдат включени – да бъдат допълнени и променени етичните правила и на съдебните заседатели в тази насока.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, да. Вие имате отделни етични правила. Да, но тук се касае за Етичния кодекс на съдебните служители и Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Ние имаме в Наредба № 7 етични правила. Ние също имаме етични принципи и правила на съдебните заседатели.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, ясно. Но въпросът дали тук е мястото или отделно дали не е необходимо да предложите от името на съдебните заседатели във вашите етични правила аналогично да се пренесе предложението, което се направи, например за социалните мрежи.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Да, затова сега предлагам в Наредба № 7 за съдебните заседатели, в нея има етични принципи и правила за работата на съдебните заседатели. И тези предложения, които колегата прави, да бъдат пренесени и за съдебните заседатели, защото те са.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Но това е отделна точка, вие трябва да я внесете – това казва г-жа Карагъзова.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото тук едно към едно не знам дали е приложимо това, което касае съдебните служители и магистратите.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не е приложимо.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Добре, ще го разгледаме.

ХРИСТО КОЛЕВ: Само за Ваше сведение мога да Ви подсказам – имаше предложения за промени в ЗСВ и по отношение на вас, като допълнение. Тези нови предложения бяха върнати на етап работна група и там може би е момента, така или иначе наредбата е от министъра на правосъдието и предполагам се издава, да се направи. А ако е от Съвета, става още по-лесно, може и чрез настоящия форум да се направят тези допълнения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това е тема, която вие може да предложите за следващото заседание, като продължение на етичните кодекси на магистрати и служители, т. е. да има аналогична реакция за съдебните заседатели.

Добре. Г-жо Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Искам да подкрепя г-н Колев и да обърна внимание, че е изключително важно това, което каза в началото. Все пак етиката се разделя на две – когато имаш личностното поведение и прилагане на други задължения в мястото, където работиш, именно изтичане на излишна информация, непълна информация, погрешна информация, ненавременна информация или въобще информация без да имаш право да я даваш. Ето, това, колкото са по-рестриктивни мерките, толкова по-добре. Иначе наистина се обърква обществото, мнението, работата на магистратите, защото им се бъркат, след това застават в обяснителна позиция вместо да си гледат работата. Според мен някои неща могат да бъдат още по-засилени.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Към кого ще бъде адресиран акта? Общественото обсъждане кой го е отворил – МП ли? Ако искате и до министъра.

ХРИСТО КОЛЕВ: Комисиите по професионална етика на ВСС правят тези предложения. Да, МП го е отворил за обсъждане. То няма пречка да го изпратим и до

министъра, но те го слагат като много малък период за обсъждане и който го е прочел и изпратил становище, и толкова.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДИЕВА: И до трите.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: До министъра доколкото те го иницират. Т.е. то сега би било закъсняло едно такова становище, защото ще е извън периода. Но неприемливи са тези срокове, както и публикувани в последния ден през летния период.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да, да. Да го възстановят, за да може обществото адекватно да вземе решение и информирано да изкаже своето мнение и предложение.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Вижте, моето предложение – и от битието ми на адвокат, когато и да пристигне, винаги ще бъде във ваша полза пред липсата като информация към съответния орган. Така, че предоставете го като информация, за сведение на МП. Ако да – то тогава добре, ако не – то вие сте направили необходимото.

/Говорят едновременно за кратките срокове от 14 дни, които се дават за обществено обсъждане./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля да се ориентираме към гласуване по т. 4 с акт на ГС към ВСС. Предлагам да подкрепим конкретните предложения на КСлБ, като тази подкрепа и предложенията бъдат изпратени на комисиите по професионална етика към колегиите на ВСС и/или на министъра на правосъдието към момента, да се вземат под внимание.

Колеги, гласуваме следния текст за акт на ГС към ВСС:

„След доклад по темата и проведена дискусия, Гражданският съвет към ВСС изразява своята подкрепа по предложените допълнения от Камара на следователите в България в Кодекса за етично поведение на българския магистрат и в Етичния кодекс на съдебните служители.

Актът, ведно с доклада по темата, да се предостави на комисиите по професионална етика към колегиите на ВСС, по компетентност.

Актът, ведно с доклада по темата, да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.“

Гласуване: „за“ – 17 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

За следващото заседание за изберем дата, трябва да е максимум до 2 месеца. Да насрочим заседание след месец и половина, ако нещо възникне и има промени – нещо спешно се случи, много е важно как ще се развие ситуацията с ВСС, с изборите и с Парламента.

НЕВЕНА ИВАНОВА: Колеги, изключително ми беше приятно, че ви наблюдавах и бях част от днешното заседание, много се радвам и се надявам да се видим на живо в някое от следващите заседания. Искам да ви пожелаая приятен ден, всичко добро и до нови срещи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, Невена, за участието. Надявам се да участвате дълго и активно занапред.

НЕВЕНА ИВАНОВА: Благодаря и аз. Всичко добро.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Каква дата да определим за следващото заседание – 11 или 18 ноември.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: 18 ноември.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, 18 ноември. Това е индикативна дата. Всеки от вас, когато реши, може да внесе една седмица по-рано предложение за точка в дневния ред. Ние ще направим и по-рано заседанието. Знаете, при спешност – 3 дни по-рано.

Гражданският съвет към ВСС тази година навършва 10 години. На прага сме да работим с трети състав на ВСС. Надявам се преходът да е плавен.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Имам един въпрос във връзка с точката от дневния ред за етичния кодекс. При положение, че сега събират материалите във ВСС и МП, може би ние ще изпратим предложенията сега, защото м. ноември да го внесем, то ще бъде късно.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Може да ни информирате за това какво сте внесли и да ни го предоставите за сведение.

ХРИСТО КОЛЕВ: В МП нямат голям допир, те само ги щрихират. Техните предложения за промяна в тази сфера са съвсем кратки, т. е. дават правомощия на ИВСС да правят такива промени, предложения за промени до тук. Но е добро начало.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: С това изчерпахме днешния дневен ред и закривам заседанието. Благодаря ви още веднъж за участието, колеги! Всичко добро и до скоро!

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 12:02 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

/п/

ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска
технически сътрудник*